

INAUGURACIÓ DE LA XII SETMANA DE LA CIÈNCIA

Palau del Parlament, 9 de novembre de 2007

Honorable conseller, il·lustres membres de la Mesa, senyores diputades i senyors diputats, senyor director de la Fundació Catalana per a la Recerca, senyores i senyors, siguin benvingudes i benvinguts al Parlament de Catalunya.

Com a president de aquesta cambra, de la cambra legislativa catalana, en primer lloc vull agrair la seva presència i expressar també orgull i la satisfacció amb què el Parlament acull aquest acte inaugural de la XII Setmana de la Ciència, enguany dedicada a un tema de tanta actualitat i tan absolutament imprescindible en el debat no solament social, sinó també polític, com és el canvi climàtic.

Aquest programa col·lectiu d'activitats de divulgació científica i tecnològica està més que consolidat, dotze edicions ho avalen, gràcies a la bona feina d'organització i impuls que ha fet la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació.

Els objectius són clars: divulgar la ciència i fer-la arribar a la ciutadania de forma entenedora; generar i promoure coneixement científic i tecnològic; crear valor afegit, i en aquesta edició d'enguany, a més a més, donar respostes a preguntes d'actualitat com, per exemple, què és el canvi climàtic, quin futur ens espera a tots plegats, quin impacte té l'acció destructiva de l'ésser humà, què és l'efecte hivernacle, cap on va el planeta, cap on anem.

Totes són preguntes sobre les causes i les conseqüències relacionades amb el xoc entre la civilització humana i el sistema ecològic de la Terra, entre l'acció de l'home i la sostenibilitat del planeta, una relació complexa i amb moltes derivades de la qual depèn en bona mesura el futur de la humanitat.

Els científics fa anys que intenten despertar les nostres consciències sobre què pot passar en el futur, sobre els riscos de seguir malmetent la natura. El que cal

avui ja, i de manera urgent, és passar de l'anàlisi a l'acció. Cal mobilitzar, despertar consciències, per evitar la destrucció irreversible del planeta.

I, justament, la ciència en el sector mediambiental és un exemple excel·lent de com una recerca ben enfocada contribueix moltíssim a la sostenibilitat global del planeta.

El prestigiós ecòleg català Ramon Margalef, en una entrevista sobre l'home i la seva relació amb l'entorn natural, feia una reflexió molt interessant. El cito molt breument. Deia: %Si l'afany expansiu de l'home envers la natura es considera com una dinàmica per millorar, per aprendre més a força de tenir curiositat, aleshores és positiu. Ara bé, si ja estem cofois d'haver arribat a ser el mico pelat i ens estem asseguts davant la televisió o la pantalla del cinema, aleshores la nostra condició no és gens estimulante. De qualsevol manera, els humans ens hem de veure com un element dins un sistema molt més complex i molt més gran del que ens imaginem.+Reflexió francament interessant.

De segur que durant aquesta setmana trobaran respostes i sorgiran noves preguntes sobre la veritat del canvi climàtic que ens transmeten els científics, ja que la Setmana de la Ciència 2007 és un marc privilegiat de diàleg, d'intercanvi d'experiències i de coneixement de ciència i tecnologia.

Així, doncs, els felicito per la tasca duta a terme en el passat i els encoratjo a mantenir aquest compromís amb la societat amb vista al futur.

(...)

Abans de passar al cafè previ a la conferència que seguidament es pronunciarà, permetin-me fer algunes reflexions molt ràpides a l'entorn de la ciència, la recerca i la innovació a casa nostra.

Catalunya és científicament competitiva, i això ja en fa uns quants anys. El país . i quan dic %el país+ vull dir les institucions, evidentment, però també les empreses, els centres de recerca, les mateixes universitats. ha decidit apostar fort pel coneixement com a motor de creixement nacional, o, si ho volen, com a nucli de creació de valor afegit.

I dins el nostre context proper, amb un entorn europeu que ens influencia i que fa anys que treballa en aquesta direcció, Catalunya avança amb seriositat cap a l'objectiu de esdevenir un referent internacional en recerca i innovació.

La ciència i la tecnologia, sens dubte, són elements claus per al progrés i el desenvolupament de les societats com la nostra, madura, sòlida, amb potencialitats estratègiques, com són la recerca competitiva, una oferta tecnològica de primer nivell, centres de recerca d'excel·lència, plataformes, grans infraestructures tecnològiques i programes d'incorporació de científics altament qualificats, un país, doncs, que vol ser competitiu en el mapa global, competitiu en ciència i en tecnologia, competitiu empresarialment i competitiu dins l'economia globalitzada.

Deuen convenir amb mi que la innovació és un dels millors camins per assolir aquesta competitivitat, i també, ja ho deia el conseller, que sense resoldre l'alternativa del finançament, vull dir sense pactar de manera adequada i suficient un finançament perquè Catalunya pugui mantenir-se com el motor econòmic i social que és, sense solucionar una vegada per totes aquest fre econòmic, la competitivitat del país s'allunya.

El país avança en bona direcció, i toca ser optimista pel que fa al futur de la recerca i la innovació catalanes, però insisteixo que tot això serà molt difícil si no tenim els recursos necessaris que avui ens manquen. Recursos, per cert, que generem; recursos, per cert, de què Catalunya hauria de disposar; recursos, per cert, a què Catalunya té tot el dret.

Tanmateix, el desenvolupament i la gestió d'aquesta recerca se sustenten avui sobre una base molt més sòlida; el pas dels anys ho porta. Se sustenta sobre el compromís i l'aposta de Catalunya per un finançament sostingut, per l'esforç d'inversió pública i privada a llarg termini.

Tant l'Administració com les empreses catalanes han entès que el repte comú és generar i transferir coneixement des del sistema de recerca públic a l'empresa privada. I cal insistir en això amb tota la fermesa que calgui. La inversió continuada proporciona estabilitat i millora els resultats; genera, en definitiva, riquesa i coneixement de primer nivell per al país.

I dins aquesta cadena de coneixements, que va des de la recerca bàsica fins a la indústria, passant per tots els elements i etapes que configuren el procés de naixement d'una idea o un producte, una de les vàlues és precisament la difusió i el foment de la ciència i de l'esperit científic.

Ens cal l'esperit inquiet que es fa preguntes, que cerca respostes, que cerca el coneixement, i aquest és precisament el gran valor de la Setmana de la Ciència: portar a les escoles, als infants, als joves, la llavor d'aquesta actitud davant la ciència, que tant de bo es converteixi en una actitud vital, de qüestionament permanent.

Aquesta aposta per la difusió i la formació científica bàsica, també per la formació contínua, i, evidentment, l'excel·lent decisió de posar les condicions necessàries per al retorn de talents, és una inversió imprescindible per al futur de la recerca del país. Sense això el futur seria molt més complicat, perquè, hi insisteixo, invertir en coneixement és la millor garantia de futur que tenim tots plegats.

Abans de acabar, permetin-me també donar les gràcies i felicitar de nou totes les persones i les institucions que fan realitat aquesta XII Setmana de la Ciència, pel que pot comportar de riquesa de coneixement per a moltes persones, pel que això pot comportar en la millora de la nostra societat, que al cap i a la fi és del que es tracta. Per al Parlament de Catalunya, no en tinguin cap dubte, és un honor acollir-los.

Moltes gràcies, i seguidament podem compartir un cafè tots plegats.